

Datum: 14.07.2026

Medij: Danas

Rubrika Politika

Autori: L. Stevanović

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 869

Naslov: Politički legitimitet vlasti ozbiljno narušen

Strana: 1,4

Foto: EPA / Olivier Matthys

Evropski parlament smatra da su slobodni izbori rešenje za političku krizu u Srbiji

Politički legitimitet vlasti ozbiljno narušen

● **Dragana Đurica:**

Ne treba mešati stav EP sa ostalim institucijama EU, EK i pojedine države članice nastoje da održavaju dijalog s vlastima u Beogradu iz geopolitičkih razloga, da ne izgube Srbiju

Strana 4

Datum: 14.07.2026

Medij: Danas

Rubrika: Politika

Autori: L. Stevanović

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 869

Naslov: Politički legitimitet vlasti ozbiljno narušen

Strana: 1,4

Evropski parlament smatra da su slobodni izbori rešenje za političku krizu u Srbiji

Politički legitimitet vlasti ozbiljno oštećen

BEOGRAD // Iako Evropska komisija i pojedine države članice i dalje kalkulišu zbog Kosova i održavanja uticaja u Srbiji, poslanici Evropskog parlamenta (EP) jasno su poručili da kozmetičke reforme i deklarativna posvećenost evropskom putu nisu dovoljne i jasno opominju da će se dalje demokratsko nazadovanje direktno odraziti na pristup evropskim fondovima. EP je prošle nedelje usvojio Rezoluciju o Srbiji u kojoj su ocenili da zemlja stagnira na putu ka EU zbog nazadovanja u oblasti vladavine prava, demokratije i usklađivanja sa Zajedničkom spolnom i bezbednosnom politikom EU, a zatim u nedelju objavio saopštenje kojim su poručili da su fer i slobodni izbori jedini izlaz iz političke krize.

Naim Leo Beširi, direktor Instituta za Evropske poslove, kaže za Danas da je EP po pravilu slobodniji, direktniji i bliži stvarnosti u Srbiji od Evropske komisije i Saveta EU, koji vode računa o diplomatskim odnosima sa vlašću i kratkoročnim interesima država članica, te da zato ovo nije stav čitave Evropske unije, ali nije ni prazno saopštenje. „Izveštaj je usvojen velikom veći-

nom i u njemu se nedvosmisleno kaže da je proces pristupanja Srbije praktično zaustavljen, da postoji ozbiljno demokratsko nazadovanje i da su istinski slobodni i poštenu izbori najbolji način da se razreši politička kriza. Parlament dodatno traži da napredak u pregovorima bude uslovljen merljivim rezultatima u oblasti vladavine prava, izbornih uslova, nezavisnosti pravosuđa i slobode medija, kao i da se nazadovanje odrazi na evropsku finansijsku pomoć Srbiji“, objašnjava.

On ističe da je važno što EP ne prihvata propagandnu tvrdnju vlasti da Srbija napreduje zato što usvaja zakone i akcione planove, podsećajući da se u izveštaju govori o trajnom jazu između formalnog usklađivanja sa evropskim pravilima i njihove primene u stvarnom životu. Beširi podseća na izjavu izvestioca Tonina Picule da je proces pristupanja Srbije efektivno zastao zbog demokratskog nazadovanja, oslabljene vladavine prava, nesprovođenja ključnih reformi i nedostataka političke volje, kao i da je EP osudio dugogodišnju manipulativnu antievropsku kampanju koju šire mediji pod kontrolom vlasti i najvi-

Nova opomena Beogradu: Evropski parlament

ši državni funkcioneri. „Drugim rečima, Vučićeva vlast više ne može istovremeno da od Evropske unije uzima novac i politički legitimitet, a da građanima preko svojih medija predstavlja EU kao neprijatelja i da evropske obaveze sprovodi samo na papiru“, kaže Beširi. On ističe da Evropska komisija i pojedine države članice i dalje mogu da tretiraju aktuelni režim u Srbiji kao partnera zbog Kosova, investicija, migracija, regionalne stabilnosti ili drugih in-

► **Naim Leo Beširi:** EP više ne prihvata propagandnu tvrdnju vlasti da Srbija napreduje zato što usvaja zakone i akcione planove, već primećuje jaz između formalnog usklađivanja sa evropskim pravilima i njihove primene u stvarnom životu

► **Dragana Đurica:** Ne treba mešati stav EP sa ostalim institucijama EU, Evropska komisija i pojedine države članice nastoje da održavaju dijalog sa vlastima u Beogradu iz geopolitičkih razloga, da ne izgube Srbiju

teresa. Međutim, napominje da se prostor za takvu politiku sužava.

„Kada skoro pet stotina evropskih poslanika kaže da Srbija nema slobodne i poštene izbore, da je demokratija u nazadovanju i da finansijska pomoć mora zavisići od reformi, onda je politički legitimitet vlasti ozbiljno oštećen. Najkraće rečeno, EP je poručio da problem Srbije nije nedostatak još jednog akcionog plana, već vlast koja je zarobila državu i ukinula ravnopravnu političku utakmicu. Ako Evropska komisija i države članice ovu ocenu ponovo svedu na diplomatsku fusnotu, onda neće samo Vučić snositi odgovornost za uništavanje demokratije u Srbiji. Odgovornost će imati i oni u Evropskoj uniji koji već godinama vide šta se događa, finansiraju vlast koja ne sprovodi reforme i pretvaraju se da je stabilnost važnija od slobode građana“, zaključuje naš sagovornik.

Dragana Đurica, generalna sekretarka Evropskog pokreta u Srbiji, kaže za Danas da je poruka EP da su slobodni i fer izbori jedino demokratsko rešenje za izlazak iz političke krize u Srbiji, jedna od najsnažnijih političkih poruka koju je ova institucija uputila poslednjih godina. Možda čak i najsnažnija politička poruka koja je do sada upućena Srbiji. Ocenjuje da to nije samo neki deklarativni stav, već je vrlo jasna ocena EP da se postojeća kriza u Srbiji ne može više rešavati parcijalnim ustupcima ili tehničkim reformama i kozmetičkim promenama, već vraćanjem demokratskog legitimiteta kroz izbore, ali kroz izbore održane u fer uslovima i u uslovima koji garantuju ravnopravnu političku utakmicu, što je nešto što je jasno i ocenjeno, i da u Srbiji nedostaje.

Što se tiče aktuelne vlast u Srbiji, objašnjava da to znači da EP više ne

prihvata narativ o reformama, kada one nisu praćene stvarnim unapređenjem vladavine prava, medijskih sloboda, izbornih uslova i jednom suštinskom zaokretu ka evropskom demokratskom standardu. U tom smislu, ova poruka EP je usmerena ka režimu, ka trenutnoj vlasti, a ne ka građanima Srbije. „Da li ovo znači da je trenutna vlast u Srbiji izgubila podršku cele Evropske unije? Tu treba biti opazivi. Ne treba mešati stav EP sa stavom svih institucija u EU, jer Evropska komisija i pojedine države članice i dalje nastoje da održavaju dijalog sa vlastima u Beogradu, iz geopolitičkih razloga, iz razloga da ne izgube Srbiju, da se Srbija ne okrene alternativnim autoritarnim režimima u mnogo većoj meri nego što to već radi i pokušavaju da izvuku neki maksimum iz nekog minimuma“, objašnjava.

Međutim, prema njenim rečima, politički prostor za ovakav pristup je sve uži, jer smo videli da nije bilo konsenzusa među državama članicama za otvaranje Klastera 3, uprkos preporuci Evropske komisije. „To samo pokazuje da je nepoverenje prema tvrdnjama vlasti o nastojanju reformama na evropskom putu poraslo više nego ikad do sad. To ipak nije automatski znak da je EU okrenula leđa režimu. Ali vrlo jasno sada već govori da zna s kim ima posla i što je najvažnije, EU nije okrenula leđa građanima Srbije. Zato evroparlamentarci insistiraju na konkretnim koracima, pre svega na sprovođenju svih preporuka ODHR-a, kompletnih, ne delimičnih: obezbeđivanje slobodnih medijskih uslova i stvaranje uslova za istinski konkurentne izbore. Bez toga, trenutna vlast više ne može predstaviti Srbiju u Briselu kao uspešnu reformsku priču“ zaključuje Đurica.

L. Stevanović

